

Eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunal Supremo (Hispaania) 3. novembril 2017 – Ministerio de Defensa versus Ana de Diego Porras

(Kohtuasi C-619/17)

(2018/C 022/38)

Kohtumenetluse keel: hispaania

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Tribunal Supremo

Põhikohtuasja pooled

Kaebaja: Ministerio de Defensa

Vastustaja: Ana de Diego Porras

Eelotsuse küsimused

1. Kas direktiivi 1999/70⁽¹⁾ lisas esitatud tähtajalise töö raamkokkuleppe klauslit 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus siseriiklik õigusnorm, mis ei näe töökoha säilimise õigusega töötaja ajutiseks asendamiseks sõlmitud tähtajalise töölepingu lõpetamise korral ette mingit hüvitist, kui leping lõpetatakse asendatava töötaja tööle naasmise tõttu, kuid näeb hüvitise ette töölepingu lõpetamise korral muudel seaduses sätestatud alustel?
2. Kui vastus esimesele küsimusele on eitav, siis kas niisugune Hispaania seadusandja kehtestatud meede, millega määratakse kindlaks hüvitist, mida töötajal on õigus saada ajutise lepingu lõppemisel ja mille suurus on 12 päeva töötasu iga töötatud aasta eest, kuulub raamotsuse klausli 5 kohaldamisalasse, isegi kui ajutine töösuhe on piirdunud ainult ühe töölepinguga?
3. Kui vastus teisele küsimusele on jaatav, siis kas raamotsuse klausliga 5 on vastuolus õigusnorm, mille kohaselt on tähtajalise töölepinguga töötajatel töölepingu lõppemisel õigus saada hüvitist, mille suurus on 12 päeva töötasu iga töötatud aasta eest, kuid on välistatud tähtajalise töölepinguga töötajate õigus saada seda siis, kui leping on sõlmitud töökoha säilimise õigusega töötaja ajutiseks asendamiseks?

⁽¹⁾ Nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiiv 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta (ELT 1999, L 175, lk 43; ELT eriväljaanne 05/03, lk 368).

Eelotsusetaotlus, mille on esitanud Székesfehérvári Törvényszéki (Ungari) 2. novembril 2017 – Hochtief Solutions AG Magyarországi Fióktelepe versus Fővárosi Törvényszék

(Kohtuasi C-620/17)

(2018/C 022/39)

Kohtumenetluse keel: ungari

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Székesfehérvári Törvényszék

Põhikohtuasja pooled

Hageja: Hochtief Solutions AG Magyarországi Fióktelepe

Kostja: Fővárosi Törvényszék

Eelotsuse küsimused

1. Kas liidu õiguse aluspõhimõtteid ja õigusnorme (eriti ELL artikli 4 lõiget 3 ja ühetaolise tõlgendamise nõuet), nagu neid on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus, eriti kohtuasjas Köbler tehtud kohtuotsuses, tuleb tõlgendada nii, et sellise kohtuotsusega, mis rikub liidu õigust, viimase astme kohtuna otsustanud liikmesriigi kohtu vastutuse tuvastamine võib põhineda ainult riigisisel õigusel või riigisisese õiguses kehtestatud kriteeriumidel? Kui vastus on eitav, kas siis tuleb liidu õiguse aluspõhimõtteid ja õigusnorme, eriti Euroopa Liidu Kohtu poolt kohtuasjas Köbler „riigi“ vastutuse tuvastamiseks kehtestatud kolme kriteeriumit, tõlgendada nii, et seda, kas on täidetud tingimused, mille esinemisel saab tuvastada liikmesriigi vastutuse liidu õiguse rikkumise eest selle riigi kohtute poolt, tuleb hinnata riigisisese õiguse alusel?
2. Kas liidu õigusnorme ja liidu õiguse aluspõhimõtteid (eriti ELL artikli 4 lõiget 3 ja tõhusa kohtuliku kaitse nõuet), konkreetselt muu hulgas Euroopa Liidu Kohtu poolt kohtuasjades Francovich, Brasserie du pêcheur ja Köbler tehtud otsuseid liikmesriigi vastutuse asjades, tuleb tõlgendada nii, et asjaolu, et viimase astme kohtuna otsustanud liikmesriigi kohtu otsus, mis rikub liidu õigust, on jõustunud, välistab liikmesriigi vastutuse kahju eest tuvastamise?
3. Kas direktiivi 89/665/EMÜ, mida on muudetud direktiiviga 2007/66/EÜ⁽¹⁾, ja direktiivi 92/13/EMÜ arvestades on liidu õiguse seisukohast asjaspepuutuvad riigihanke vaidlustamise menetlus seoses riigihangetega, mille väärtus ületab ühenduse piirmäära, ja nimetatud menetluses tehtud haldusotsuse kohtulik kontroll? Kui vastus on jaatav, kas liidu õigus ja Euroopa Liidu Kohtu praktika (muu hulgas kohtuasjades Kühne & Heitz, Kapferer ja eriti Impresa Pizzarotti tehtud otsused) on asjaspepuutuvad seoses vajadusega, et erakorralise õiguskaitsevahendina oleks lubatav teistmine, mis tuleneb riigisisest õigusest seoses nimetatud riigihanke vaidlustamise menetluse raames tehtud haldusotsuse kohtuliku kontrolliga?
4. Kas riigihanke vaidlustamise menetluse direktiive (nimelt direktiivi 89/665/EMÜ, mida on vahepeal muudetud direktiiviga 2007/66/EÜ, ja direktiivi 92/13/EMÜ) tuleb tõlgendada nii, et nendega on kooskõlas riigisisese õigusnormid, mille kohaselt võivad liikmesriigi kohtud, kes arutavad põhikohtuasja, mitte arvesse võtta faktilist asjaolu, mida tuleb vastavalt Euroopa Liidu Kohtu otsusele – mis tehti ühes riigihanke vaidlustamise menetluse raames esitatud eelotsuse alusel – analüüsida ja mida ei võta lisaks arvesse ka liikmesriigi kohtud, kes menetlevad põhikohtuasjas tehtud otsuse peale esitatud teistmisavaldust?
5. Kas nõukogu 21. detsembri 1989. aasta direktiivi 89/665/EMÜ riiklike tarne- ja ehitustöölepingute sõlmimise läbivaatamise korra kohaldamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta, eriti selle artikli 1 lõikeid 1 ja 3 ning nõukogu [25.] veebruari 1992. aasta direktiivi 92/13/EMÜ veevarustus-, energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonisektoris tegutsevate üksuste hankemenetlusi käsitlevate ühenduse eeskirjade kohaldamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta, eriti selle artikleid 1 ja 2 — konkreetselt kohtuasjades Willy Kempter, Pannon GSM, VB Pénczygyi Lizing, Kühne & Heitz, Kapferer ja Impresa Pizzarotti tehtud otsuseid silmas pidades — tuleb tõlgendada nii, et nende direktiivide, tõhusa kohtuliku kaitse nõude ja võrdvärsuse ning tõhususe põhimõtetega on kooskõlas riigisisese õigusnormid, mille kohaselt – või nende kohaldamine nii, et – vaatamata sellele, et Euroopa Liidu Kohtu otsusega eelotsusemenetluses on enne apellatsioonimenetluses kohtuotsuse tegemist antud liidu õigusnormide asjakohane tõlgendus, jätab asja arutav kohus apellatsioonkaebuse hilinenult esitatuna läbi vaatamata ja pärast teistmisavaldust menetlev kohus jätab selle vastuvõetamatu läbi vaatamata?
6. Kui riigisisese õiguse alusel peab teistmine olema konstitutsioonikohtu uue lahendi alusel põhiseaduslikkuse taastamise huvides lubatav, kas siis ei peaks teistmine olema lubatav vastavalt võrdvärsuse põhimõttele ja kohtuotsuses Transportes Urbanos sedastatud põhimõttele ka juhul, kui põhikohtuasjas ei saanud riigisisese õiguses menetlustähtaegade kohta sätestatu tõttu Euroopa Liidu Kohtu otsust arvesse võtta?

7. Kas nõukogu 21. detsembri 1989. aasta direktiivi 89/665/EMÜ riiklike tarne- ja ehitustöölepingute sõlmimise läbivaatamise korra kohaldamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta, eriti selle artikli 1 lõikeid 1 ja 3, ning nõukogu 25. veebruari 1992. aasta direktiivi 92/13/EMÜ veevarustus-, energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonisektoris tegutsevate üksuste hankemenetlusi käsitlevate ühenduse eeskirjade kohaldamisega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta, eriti selle artikleid 1 ja 2 tuleb, pidades silmas Euroopa Liidu Kohtu otsust C-2/06, Willy Kempter, mille kohaselt ei pea eraõiguslik isik tuginema konkreetselt Euroopa Kohtu praktikale, tõlgendada nii, et nimetatud direktiividega reguleeritud riigihangete vaidlustamise menetlusi saab algatada ainult kaebusega, mis sisaldab väidetava riigihankealase rikkumise sõnaselget kirjeldust ja milles on lisaks täpselt märgitud rikutud riigihankealane õigusnorm — konkreetne artikkel ja lõik —, see tähendab, et riigihanke vaidlustamise menetluses saab analüüsida ainult rikkumisi, mida isik on ette heitnud viitega rikutud riigihankealasele õigusnormile — konkreetsele artiklile ja lõikele —, samas kui kõigis muudes haldus- ja tsiviilmenetlustes piisab sellest, et eraõiguslik isik esitab faktilised asjaolud ja neid toetavad tõendid, ja pädev asutus või kohus lahendab kaebuse vastavalt selle sisule?
8. Kas piisavalt selge rikkumise nõuet, mis on kehtestatud kohtuotsustes Köbler ja Traghetti, tuleb tõlgendada nii, et niisugust rikkumist ei ole, kui viimase astme kohtuna otsustav kohus jätab Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud ja maksimaalselt üksikasjalikult viidatud kohtupraktikat — mis pealegi põhineb erinevatel varasematel kohtulahenditel — avalikult eirates eraõigusliku isiku taotluse esitada eelotsusetaotlus teistmise lubatavuse vajalikkuse kohta rahuldamata, tuginedes absurdsel põhjendusele, et liidu õigusnormid — sel konkreetsel juhul direktiivid 89/665/EMÜ ja 92/13/EMÜ — ei sisalda teistmist reguleerivaid norme, vaatamata sellele, et on maksimaalselt üksikasjalikult viidatud ka asjakohasele Euroopa Liidu Kohtu praktikale, sealhulgas kohtuotsusele Impresa Pizzarotti, milles on just nimelt tuvastatud teistmise vajalikkus seoses riigihangetega? Arvestades Euroopa Liidu Kohtu otsust C-283/81, CILFIT, millise täpsusastmega peab liikmesriigi kohus põhjendama teistmise mittelubamist, millega ta kaldub kõrvale Euroopa Kohtu poolt siduvalt sedastatud õiguslikust tõlgendusest?
9. Kas ELL artikli 19 ja artikli 4 lõike 3 kohaseid tõhusa kohtuliku kaitse ja võrdväarsuse põhimõtteid, ETL artiklis 49 sätestatud asutamisevabadust ja teenuste osutamise vabadust ning nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiivi 93/37/EMÜ, millega kooskõlastatakse riiklike ehitustöölepingute sõlmimise kord, ning direktiive 89/665/EMÜ, 92/13/EMÜ ja 2007/66/EÜ tuleb tõlgendada nii, et [nendega ei ole vastuolus], kui pädevad asutused ja kohtud jätabid kohaldatavat liidu õigust ilmselgelt eirates üksteise järel rahuldamata isiku kaebused selle peale, et tal takistati osaleda riigihankemenetluses – kaebused, mille jaoks on vaja vastavalt asjaoludele koostada palju dokumente, mille jaoks kulub oluliselt palju aega ja raha, või osaleda kohtuistungitel –, ja asjassepuutuvad õigusnormid jätabid isiku ilma võimalusest nõuda kohtult õigusvastaste meetmete tagajärjel tekkinud kahju hüvitamist, kuigi on kindel, et teoreetiliselt on võimalik tuvastada vastutus kohtumõistmise ülesannete täitmisel tekitatud kahju eest?
10. Kas kohtuotsustes Köbler, Traghetti ja Saint Giorgio kehtestatud põhimõtteid tuleb tõlgendada nii, et sellega, et viimase astme kohtuna otsustav liikmesriigi kohus jätab eraõigusliku isiku õigeaegselt esitatud teistmisavalduse – mille raames see isik saaks nõuda tekitatud kahju hüvitamist – Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikat eirates läbi vaatamata, tekitatud kahju ei saa hüvitada?

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta direktiiv 2007/66/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 89/665/EMÜ ja 92/13/EMÜ riigihankelepingute sõlmimise läbivaatamise korra tõhustamise osas (ELT 2007, L 335, lk 31).